

EPU: sąd nie wezwie do usunięcia braków formalnych pozwu

Po przekazaniu sprawy przez sąd prowadzący elektroniczne postępowanie upominawcze do sądu właściwości ogólnej na podstawie art. 50533 § 1 k.p.c. nie wzywa się powoda na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. do usunięcia braków formalnych pozwu przez przedłożenie odpisu pozwu wraz z załącznikami oraz gdy sprawa rozpoznawana jest w postępowaniu uproszczonym przez złożenie pozwu na urzędowym formularzu.

Tak uznał Sąd Najwyższy w uchwale z 25 czerwca 2015 r., III CZP 33/15.

Przedstawione Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne powstało przy rozpoznawaniu przez sąd okręgowy zażalenia powoda na zarządzenie przewodniczącego w sądzie rejonowym o zwrocie pozwu, którego braków, mimo wezwania, powód nie uzupełnił. Zarządzeniem tym powód został wezwany do uzupełnienia braków pozwu w terminie siedmiu dni pod rygorem jego zwrotu przez złożenie: podpisanego egzemplarza pozwu na urzędowym formularzu obowiązującym w postępowaniu uproszczonym, odpisu pozwu, załączników do pozwu i ich odpisów oraz wskazanie adresu pozwanego, a nadto w terminie 14 dni pod rygorem umorzenia postępowania do złożenia pełnomocnictwa, na które powołano się w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Sąd okręgowy stwierdził, że w razie przekazania sprawy na podstawie art. 50533 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.) z elektronicznego postępowania upominawczego do sądu właściwości ogólnej niezbędne jest nie tylko usunięcie braków wskazanych w art. 50537 § 1 k.p.c., ale także gdy pozew dotknięty jest brakami formalnymi na etapie jego wnoszenia do e-sądu, wdrożenie procedury naprawczej na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. Wątpliwość wzbudziła kwestia dopuszczalności usuwania w trybie art. 130 § 1 k.p.c. braków istniejących na etapie wnoszenia pozwu, lecz niebędących brakami formalnymi w rozumieniu przepisów regulujących elektroniczne postępowanie upominawcze, którym pozew ten wówczas podlegał. Sąd stwierdził, że wdrożenie procedury z art. 130 § 1 k.p.c. jest możliwe wyłącznie w razie dostrzeżenia na tym etapie takich braków formalnych pozwu, którymi był on dotknięty już przy jego wniesieniu w elektronicznym postępowaniu upominawczym i które były brakami formalnymi także w świetle przepisów o tym postępowaniu. Zauważył, że żądaniu od powoda ponownego składania tego samego pozwu sprzeciwia się zasada kontynuacji postępowania, jak i brak podstawy prawnej dla takiego żądania. Wskazał przy tym, że niezgodne z zasadą racjonalności byłoby dopuszczenie dwóch różnych rygorów postępowania naprawczego, tj. zwrotu pozwu i umorzenia postępowania.

Komentarz eksperta

Marta Skurska, [radca prawny Gliwice](#) Rödl & Partner

Zgodnie z art. 50528 k.p.c. w elektronicznym postępowaniu upominawczym stosuje się przepisy o postępowaniu upominawczym z odrębnościami wynikającymi z przepisów dla niego właściwych. Od zwykłego postępowania upominawczego różni je głównie dokonywanie czynności procesowych sądu i stron w postaci elektronicznej. Postępowanie jest dwufazowe i jeżeli nie zakończy się przed sądem elektronicznym, to dalszy jego ciąg prowadzony jest przed sądem właściwości ogólnej na ogólnych zasadach procesowych. W razie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym (art. 50533 k.p.c.), skutecznego wniesienia sprzeciwu od wydanego nakazu zapłaty i utraty jego mocy w całości (art. 50536 k.p.c.), jak też jego uchylecia z urzędu (art. 50534 k.p.c.) następuje przekazanie sprawy do zwykłego postępowania przed sądem właściwości ogólnej.

Zgodnie z art. 50537 § 1 k.p.c. po przekazaniu sprawy w przypadkach wskazanych w art. 50533 § 1, art. 50534 § 1 k.p.c. oraz art. 50536 § 1 k.p.c. przewodniczący wzywa powoda do wykazania umocowania zgodnie z art. 68 k.p.c. zdanie pierwsze oraz dołączenia pełnomocnictwa zgodnie z art. 89 § 1 k.p.c. zdanie pierwsze i drugie, a po przekazaniu sprawy na podstawie art. 50533 § 1 oraz art. 50534 § 1 k.p.c. dodatkowo do uiszczenia opłaty uzupełniającej od pozwu – w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania pod rygorem umorzenia postępowania. W razie nieusunięcia powyższych braków pozwu sąd umarza postępowanie. Z kolei stosownie do art. 50537 § 3 k.p.c., jeżeli powód uzupełni pozew zgodnie z wymaganiami określonymi w § 1, przewodniczący wzywa pozwanego do uzupełnienia sprzeciwu w sposób odpowiedni do postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznawana.

Przepis art. 50537 § 1 k.p.c., jako norma szczególna, wyłącza, w razie przekazania sprawy na podstawie art. 50533 do sądu właściwości ogólnej, zastosowanie trybu naprawczego z art. 130 § 1 i art. 1301 § 1 k.p.c.

Zwrot pozwu na podstawie art. 130 k.p.c., jak i umorzenie postępowania na podstawie art. 50537 k.p.c. są wprawdzie następstwem niezuzpełnienia braków pozwu, jednak celem tego uzupełnienia jest w pierwszym przypadku nadanie sprawie biegu, co przesądza o skuteczności prawnej wniesionego pozwu, w drugim zaś – kontynuacja postępowania przed sądem właściwym według właściwości ogólnej, podczas gdy pozew wywołał już skutki prawne związane z jego wniesieniem.

Ustawa procesowa nie przewiduje mechanizmu uzupełniania braków pozwu w postaci nadesłania pozwu w formie papierowej. Na gruncie obowiązujących przepisów nie ma podstaw do żądania, aby strona składała pozew lub jego odpis w sytuacji, gdy dokonała już takiej czynności przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego. Wymagania pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym określa art. 50532 k.p.c., a przy uwzględnieniu zasady kontynuacji postępowania nie można żądać od strony ponownego składania tego samego pozwu, tym razem na innym formularzu. Przepis art. 1301 § 11 k.p.c. nie daje podstawy do żądania dołączenia odpisu pozwu, który został skutecznie złożony do e-sądu i opatrzony podpisem elektronicznym.

W interesie strony leży uzupełnienie wcześniej złożonego pozwu przez dołączenie wymienionych w nim dowodów. Powinność ta nie jest jednak obłożona rygorem zwrotu pozwu czy umorzenia postępowania.

Reasumując, literalna, historyczna i systemowa wykładnia art. 50533 k.p.c. i art. 53737 k.p.c. prowadzi do wniosku, że umorzenie postępowania może nastąpić jedynie w razie niezuzpełnienia wskazanych uprzednio braków formalnych pozwu, brak natomiast podstaw do rozszerzania tego skutku w drodze analogii na problematykę pozostałych braków formalnych, jak również do stosowania mechanizmu wzywiania strony z art. 130 k.p.c. i art. 1301 k.p.c. pod rygorem zwrotu pisma.

Źródło: <http://www.rp.pl/Firma/301089966-EPU-sad-nie-wezwie-do-usuniecia-brakow-formalnych-pozwu.html?template=restricted>